

Atlas Copcos fakturering uppgick till 25 727 MSEK för de första nio månaderna. Rörelseresultatet minskade med 5 procent till 3 070 MSEK. Resultat per aktie minskade till 8:56 SEK, jämfört med 9:26 SEK föregående år.

Resultaträkning

MSEK	januari–september		sep 97–	dec	sep 98–
	1998	1999	sep 98	1998	sep 99
Fakturering	24 895	25 727	33 350	33 740	34 572
Rörelsens kostnader	-21 674	-22 657	-29 014	-29 395	-30 378
Rörelseresultat	3 221	3 070	4 336	4 345	4 194
Finansiella intäkter och kostnader	-530	-680	-690	-708	-858
Resultat efter finansiella poster	2 691	2 390	3 646	3 637	3 336
<i>– i % av faktureringen</i>	<i>10,8</i>	<i>9,3</i>	<i>10,9</i>	<i>10,8</i>	<i>9,6</i>
Skatter	-972	-803	-1 301	-1 322	-1 153
Minoritetsintressen	-20	-17	-30	-32	-29
Årets resultat	1 699	1 570	2 315	2 283	2 154
<i>Resultat per aktie, SEK</i>	<i>9:26</i>	<i>8:56</i>	<i>12:61</i>	<i>12:44</i>	<i>11:74</i>
<i>Avkastning på sysselsatt kapital före skatt, %</i>			<i>17,6</i>	<i>17,2</i>	<i>14,7</i>
<i>Avkastning på eget kapital efter skatt, %</i>			<i>16,9</i>	<i>16,1</i>	<i>14,1</i>
<i>Skuldsättningsgrad, %</i>			<i>70,6</i>	<i>65,0</i>	<i>146,8</i>
<i>Andel eget kapital, %</i>			<i>40,3</i>	<i>41,6</i>	<i>30,7</i>
<i>Antal anställda i slutet av resp period</i>			<i>23 709</i>	<i>23 393</i>	<i>25 926</i>

Balansräkning

MSEK	30 sep 1998	31 dec 1998	30 sep 1999
Immateriella anläggningstillgångar	11 067	11 311	17 635
Övriga anläggningstillgångar	10 305	10 697	18 598
Varulager	5 607	5 383	5 500
Fordringar	7 576	7 657	9 122
Kassa, bank, kortfristiga placeringar	1 653	2 118	1 117
Summa tillgångar	36 208	37 166	51 972
Eget kapital	14 400	15 267	15 783
Minoritetsintressen	186	198	172
Räntebärande skulder och avsättningar	11 954	12 170	24 546
Icke räntebärande skulder och avsättningar	9 668	9 531	11 471
Summa skulder och eget kapital	36 208	37 166	51 972

Omslag

Atlas Copcos positioneringsprogram använder en kombination av huvud och hand för att symbolisera kunskap och erfarenhet. Mittbild: De kompakta dimensionerna på Atlas Copcos SBC-hammare gör den idealisk för användning på lätta bärare i tätbebyggda områden.

Fortsatta förbättringar under tredje kvartalet

Delårsrapport, januari–september 1999

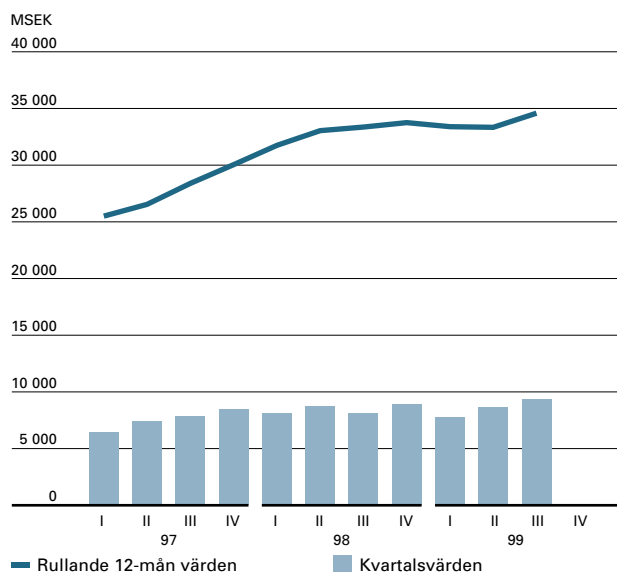
Atlas Copco-gruppens fakturerade försäljning under de första nio månaderna 1999 ökade med 3 procent till 25 727 MSEK (24 895) motsvarande en volymminskning på 4 procent för jämförbara enheter. Nettoeffekten från förvärv och försäljning av företag var en ökning på cirka 5 procent. Valutakursförändringar påverkade fakturering positivt med 2 procentenheter. Gruppens orderingång ökade med 6 procent, till 26 324 MSEK (24 917), motsvarande en volymminskning på 1 procent för jämförbara enheter.

Vinsten efter finansiella poster minskade till 2 390 MSEK (2 691). Vinstmarginalen blev 9,3 procent (10,8). Vinsten inkluderar icke återkommande poster på 83 MSEK, kopplat till reavinst vid försäljningen av Atlas Copco Controls och omstruktureringskostnader inom affärsområdet Industriteknik. Bortsett från icke återkommande poster var vinstmarginalen 9,0 procent.

Utsikter på kort sikt: I Nordamerika förväntas den positiva trenden fortsätta. Uthyrningsverksamheten väntas växa fortare än ekonomin som helhet på grund av outsourcing-trenden för maskiner. Förväntningarna på en något förbättrad tillväxt i Europa står fast. Tack vare det låga kapacitetsutnyttjandet inom verkstadsindustrin kommer en eventuell efterfrågeökning på kapitalvaror inledningsvis vara marginell. Efterfrågan på produkter kopplade till industrins produktionsnivåer väntas öka relativt sett mer. Återhämtningen, från en låg nivå, som tidigare märkts i några länder i Asien väntas fortsätta och även inkludera Indien och Japan.

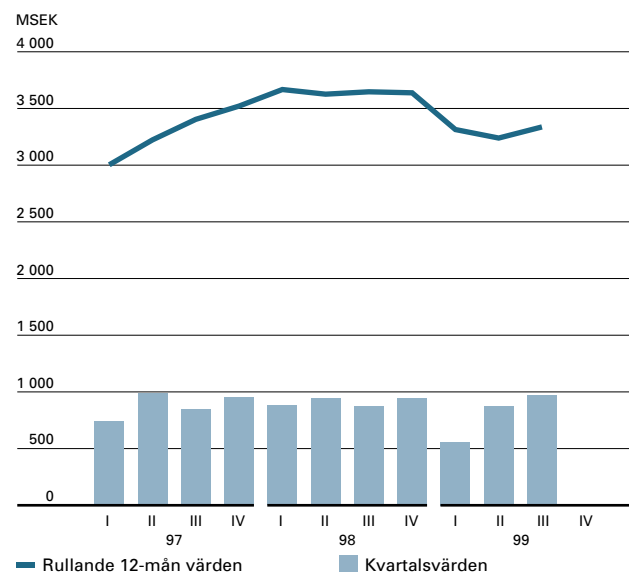
Totalt väntas efterfrågan förbättras något på kort sikt.

Fakturering

MSEK	januari–september		förändring
	1999	1998	%
Fakturering	25 727	24 895	3
Rörelseresultat	3 070	3 221	-5
- i % av fakturering	11,9	12,9	
Resultat efter finansiella poster	2 390	2 691	-11
- i % av fakturering	9,3	10,8	
Resultat per aktie, SEK	8,56	9,26	-8

Resultat efter finansiella poster

Marknadsutveckling

Efterfrågan i USA var särskilt stark inom bygg- och anläggningsindustrin och bilindustrin. Efterfrågan på investeringsvaror från andra tillverknings- och processindustrier på samma marknad förbättrades något, men är fortfarande lägre än föregående år.

Efterfrågan i Europa varierade mellan olika regioner under niomånadersperioden. I Frankrike och Spanien var tillväxttakten stabil, medan efterfrågan i Tyskland och Italien utvecklades ojämnt och bromsades under det tredje kvartalet. I Storbritannien visade tillverkningsindustrin inga tydliga tecken på högre aktivitetsnivå och efterfrågan var svag under hela perioden. De nordiska länderna visade tecken på viss förbättring under det tredje kvartalet jämfört med tidigare kvartal.

I Asien förbättrades situationen. Tecken på återhämtning syntes i Japan och Indien under det tredje kvartalet, då den negativa trenden som varit tydlig under första delen av året vände. Den starka återhämtningen i Sydkorea fortsatte under hela perioden, medan efterfrågan i Kina var fortsatt relativt svag.

Efterfrågan var mycket svag i Latinamerika under de första nio månaderna 1999, framför allt under början av året. Under det tredje kvartalet märktes en något högre aktivitetsnivå i länder med gruvindustri, medan Brasilien, den största marknaden i regionen, fortsatte på en låg nivå med väsentligt lägre efterfrågan än under 1998.

Under hela niomånadersperioden var efterfrågan låg i Afrika och Mellanöstern jämfört med samma period föregående år, men några länder, bland dem Sydafrika, visade tecken på förbättringar under det tredje kvartalet.

Försäljningsutveckling

Orderingången steg med 6 procent under niomånadersperioden och uppgick till 26 324 MSEK (24 917). Orderingången var 1 procent lägre än samma period föregående år för jämförbara enheter, borträknat en positiv valutakurseffekt på 2 procentenheter. Försäljningsvolymen förbättrades gradvis under

niomånadersperioden och stannade på en ökning med 2 procentenheter under det tredje kvartalet jämfört med samma period 1999.

Den fakturerade försäljningen ökade med 3 procent, till 25 727 MSEK (24 895) motsvarande en volymminskning på 4 procent.

Geografisk fördelning av orderingången (%)

Januari–september	1999	1998
Europa	38	40
Nordamerika	43	36
Sydamerika	4	6
Afrika/Mellanöstern	5	6
Asien/Australien	10	12

Resultat

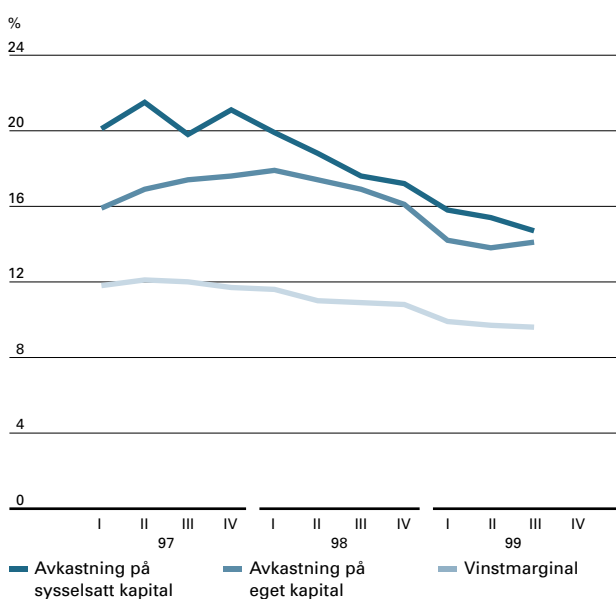
Rörelseresultatet sjönk med 151 MSEK till 3 070 MSEK (3 221), motsvarande en minskning med 5 procent jämfört med samma period föregående år. Vinsten inkluderar icke återkommande poster på 83 MSEK inom affärsområdet Industriteknik, motsvarande nettoeffekten av försäljningen av Atlas Copco Controls och omstruktureringar för att ytterligare konsolidera produktionsstrukturen inom divisionen Alliance Tools. Rörelseresultatet, dessa poster exkluderade, sjönk huvudsakligen beroende på volymminskningen och en ogynnsam förändring i produktmixen. Valutakursförändringar hade en positiv effekt på cirka 50 MSEK. De justeringar i arbetskraften och den övergripande kostnadsstrukturen som påbörjades i slutet av 1998 fortsatte under perioden, men i långsammare takt. Dessa justeringar bidrog till att motverka de negativa effekterna av lägre volymer.

Rörelsemarginalen sjönk till 11,9 procent (12,9). Exklusive icke återkommande poster och effekten av förvärvet av Rental Service Corporation, var marginalen cirka 11,4 procent.

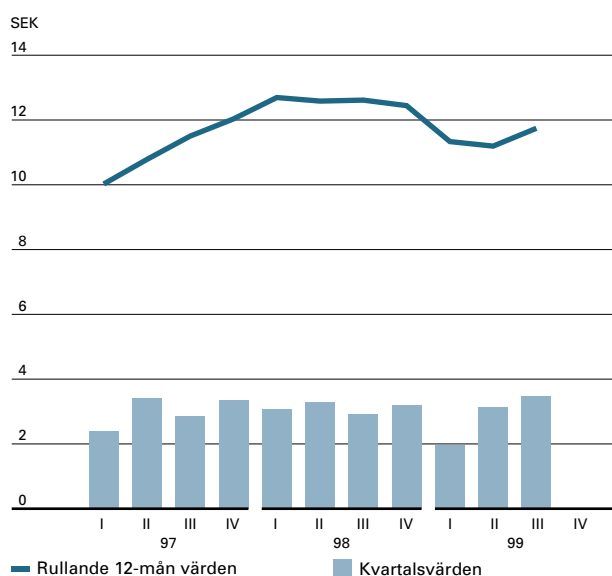
Finansnettot uppgick till -680 MSEK (-530), varav räntenettet utgjorde -671 MSEK (-513). Ränteutgifterna steg till följd av förvärvet av Rental Service Corporation.

Resultatet efter finansiella poster minskade med 11 procent

Avkastning och vinstmarginal, rullande 12-mån värden

Vinst per aktie

till 2 390 MSEK (2 691). Vinstmarginalen blev 9,3 procent (10,8). Periodens nettovinst uppgick till 1 570 MSEK (1 699) eller 8:56 SEK per aktie (9:26).

Avkastningen på sysselsatt kapital under 12-månadersperioden fram till den 30 september 1999 var 15 procent (18) och på eget kapital 14 procent (17).

Tredje kvartalet

Orderingången uppgick till 9 424 MSEK (8 004) motsvarande en volymökning med 2 procentenheter för jämförbara enheter.

Atlas Copco-gruppens fakturerade försäljning under tredje kvartalet 1999 ökade med 15 procent till 9 357 MSEK (8 111). Förvärv och försäljningar av företag bidrog med 14 procent netto. Valutakursförändringar svarade för en ökning med 1 procentenhet, medan jämförbara volymer var oförändrade jämfört med samma kvartal 1998.

Rörelseresultatet ökade med 20 procent till 1 283 MSEK (1 066) på grund av icke återkommande poster och förvärvet av Rental Service Corporation. Rörelsemarginalen ökade till 13,7 procent (13,1). Borträknat icke återkommande poster och effekten av förvärv var marginalen endast något lägre än föregående år. Resultatet efter finansiella poster ökade med 11 procent till 965 MSEK (867) och nettovinsten för tredje kvartalet uppgick till 635 MSEK (535) eller 3:47 SEK per aktie (2:92). Valutakursförändringar hade en positiv effekt på cirka 30 MSEK.

Kassaflöde och nettoskuldssättning

Det kassamässiga rörelseöverskottet efter skatt, för de första nio månaderna 1999, uppgick till 2 932 MSEK (2 886), motsvarande 11 procent (12) av Gruppens fakturerade försäljning.

Rörelsekapitalet ökade under perioden med 9 MSEK (258). Investeringar i anläggningar uppgick till 2 262 MSEK (1 683). Merparten av ökningen är relaterad till investeringar i Rental Service Corporation (RSC) efter förvärvet. Själva förvärvet av RSC uppgick till omkring 14 000 MSEK. Nettokassaflödet uppgick till -13 311 MSEK (-43).

Kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	januari–september	
	1999	1998
Kassamässigt rörelseöverskott efter skatt	2 932	2 886
varav återlagda avskrivningar	1 712	1 380
Förändring av rörelsekapital	-9	-258
Rörelsens kassaflöde	2 923	2 628
Investeringar i anläggningar	-2 262	-1 683
Försäljning av anläggningar	684	591
Företagsförvärv/avyttringar	-13 825	-797
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-15 403	-1 889
Betalda utdelningar	-831	-782
Nettokassaflöde	-13 311	-43
Förändring i räntebärande skulder	12 375	64
Kassaflöde efter finansiering	-936	21
Likvida medel vid årets början	2 118	1 613
Omräkningsdifferens i likvida medel	-65	19
Likvida medel vid periodens slut	1 117	1 653

Gruppens nettoskuldssättning, dvs skillnaden mellan räntebärande skulder och likvida medel, uppgick till 23 429 MSEK (10 301). Förvärvet av RSC förklarar ökningen i nettoskuldssättningen. Skuldssättningsgraden, dvs nettoskuldssättning i relation till eget kapital, var 147 procent (71).

Likvida medel vid rapportperiodens slut uppgick till 1 117 MSEK (1 653).

Atlas Copco-gruppens eget kapital inklusive minoritetsandelar uppgick till 15 955 MSEK (14 586) motsvarande 87 SEK per aktie (79). Av totalt kapital uppgick andelen eget kapital till 31 procent (40).

Investeringar

Investeringar i fastigheter och maskiner uppgick till 696 MSEK (529) och i hyresmaskiner till 1 566 MSEK (1 154). De totala avskrivningarna på samtliga dessa tillgångar uppgick under perioden till 1 370 MSEK (1 054).

Fördelning av aktier

Aktiekapitalet vid periodens slut uppgick till 918 MSEK, fördelat på aktieslag enligt nedan:

Aktieslag	Utestående aktier
A-aktier	122 497 590
B-aktier	61 018 330
Totalt	183 515 920

I slutet av perioden genomförde Atlas Copco AB en nyemission (1:7) som resulterade i 17 401 426 nya A-aktier och 8 684 838 nya B-aktier. Emissionen gav företaget ett kapitaltillskott på omkring 4,1 miljarder SEK netto.

Personal

Antalet anställda var vid periodens slut 25 926 (23 709). För jämförbara enheter minskade antalet anställda med 1 100 under nio-månadersperioden.

Beredskap inför år 2000

Atlas Copco påbörjade i mars 1996 en översikt av hela Gruppens dåvarande datorsystem. Varje enhet rapporterade in sitt systems aktuella status och dess planer för hanteringen av år 2000-problemet för de system som inte bedömdes uppfylla år 2000-kraven. En uppföljning görs löpande av ledningen vid varje division och arbetsplats med obligatoriska lägesrapporter vid styrelsemöten. Alla anpassningskostnader har löpande belastat verksamheten.

Koncernledningen bedömer att återstående åtgärder är mycket begränsade till sin omfattning och inte kritiska för verksamheten. Atlas Copco-gruppens datorsystem är dock sårbara för tredje parts, främst leverantörers, möjliga misslyckande att avhjälpa sina egna år 2000-problem. I den utsträckning som tredje parts system, som Atlas Copcos system är beroende av, inte anpassas i tid kan det inte garanteras att sådan försummelse från tredje part inte får betydande inverkan på Gruppens system.

Strukturella förändringar som påverkar rapportperioden

Den 29 juli förvärvade Atlas Copco Rental Service Corporation, ett företag noterat på New York-börsen. Rental Service Corporation hade en försäljning under den senast rapporterade tolv månadersperioden som uppgick till omkring 5 520 MSEK och en rörelsemarginal på 17 procent.

Köpeskillingen för företaget uppgick till cirka 5 990 MSEK samt övertagande av cirka 7 790 MSEK i skulder. Förvärvet väntas ha en positiv inverkan på vinsten under första halvåret.

Synergierna förväntas uppgå till cirka 160 MSEK under första kalenderåret och beräknas öka i takt med verksamhetens tillväxt.

Vid förvärvet hade Rental Service Corporation 3 600 anställda, drev mer än 270 uthyrningsdepåer i 29 amerikanska stater, och betjänade mer än 50 000 kunder.

Rental Service Corporation och Prime Service Inc. är nu de två divisioner som tillsammans utgör affärsområdet Rental Service som bildades den 1 januari 1999. Prime Service utgjorde en division inom affärsområdet Kompressorteknik under 1998.

Den 31 augusti 1999 avyttrades styr- och drivsystemsverksamheten Atlas Copco Controls, en del av divisionen Industrial Tools and Equipment. Atlas Copco Controls hade 235 anställda och en omsättning på cirka 470 MSEK under 1998.

Den 1 juli 1999 förvärvade Atlas Copco ABIRD Holding BV, ett uthyrningsföretag i Nederländerna. Företaget har 25 anställda och en omsättning på omkring 40 MSEK 1998. ABIRD tillhör divisionen Portable Air.

Atlas Copco förvärvade den 1 januari 1999 Rand-Air Ltd., ett sydafrikanskt kompressoruthyrningsföretag. Företaget, som

ingår i divisionen Portable Air, sysselsätter cirka 200 personer och omsätter cirka 90 MSEK.

I november 1998 förvärvade Atlas Copco JKS Boyles, en kanadensisk tillverkare av borrhjor för prospekteringsarbeten. Företaget har 79 anställda och omsätter cirka 115 MSEK. JKS Boyles ingår i divisionen Atlas Copco Craelius.

Den 1 oktober 1998 slog Atlas Copco samman de amerikanska dotterbolagen Atlas Copco Rental, Inc. och Prime Service, Inc. för att bättre möta industriföretagens behov av hyresmaskiner.

Under 1998 förvärvade divisionen Prime Service tre maskinuthyrningsföretag i USA och Mexiko, med en sammanlagd årlig omsättning på omkring 340 MSEK.

Nyemission

För att stärka Gruppens kapitalbas och öka den finansiella flexibiliteten efter förvärvet av Rental Service Corporation, godkände den extraordinarie bolagsstämman, som hölls den 6 september 1999, en nyemission med företrädesrätt för existerande aktieägare.

Fakturering per affärsområde

MSEK (januari–september)	1997	1998	1999
Kompressorteknik	9 271	10 074	9 681
Anläggnings- och gruvteknik	4 758	4 787	4 153
Industriteknik	6 780	7 380	7 615
Rental Service	768	2 859	4 619
Elimineringar*	–	–205	–341
Atlas Copco-gruppen	21 577	24 895	25 727

MSEK (kvartalsuppgifter)	1998				1999		
	1	2	3	4	1	2	3
Kompressorteknik	3 384	3 460	3 230	3 466	2 971	3 422	3 288
Anläggnings- och gruvteknik	1 479	1 816	1 492	1 650	1 353	1 477	1 323
Industriteknik	2 445	2 510	2 425	2 679	2 448	2 645	2 522
Rental Service	878	969	1 012	1 151	1 082	1 202	2 335
Elimineringar*	–78	–79	–48	–101	–103	–127	–111
Atlas Copco-gruppen	8 108	8 676	8 111	8 845	7 751	8 619	9 357

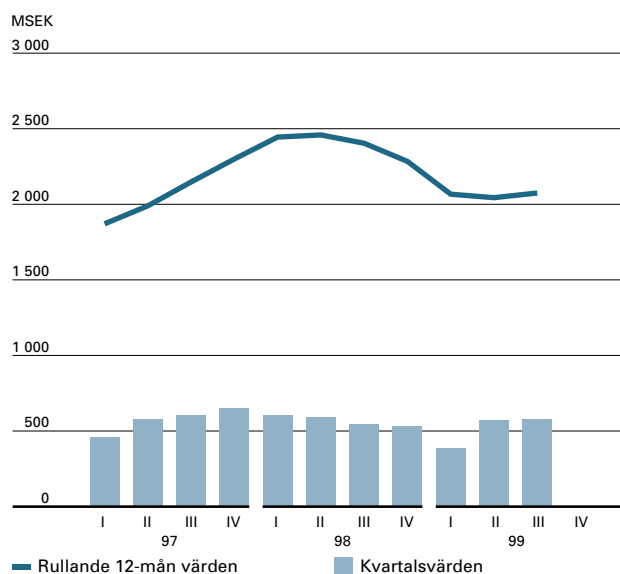
*) Från och med 1999 omfattar affärsområdenas rapporterade orderingång och fakturering även intern försäljning till andra affärsområden. 1998 års siffror har justerats i enlighet med detta.

Resultat per affärsområde

MSEK (januari–september)	1997	1998	1999
Kompressorteknik	1 646	1 750	1 541
Anläggnings- och gruvteknik	307	372	276
Industriteknik	672	765	761
Rental Service	127	391	588
Koncerngemensamma kostnader	–54	–57	–96
Rörelseresultat	2 698	3 221	3 070
Finansiella intäkter och kostnader	–133	–530	–680
Resultat efter finansiella poster	2 565	2 691	2 390

MSEK (kvartalsuppgifter)	1998				1999		
	1	2	3	4	1	2	3
Kompressorteknik	607	595	548	533	390	572	579
Anläggnings- och gruvteknik	104	155	113	126	84	104	88
Industriteknik	260	264	241	281	216	257	288
Rental Service	97	123	171	175	83	146	359
Koncerngemensamma kostnader	–25	–25	–7	9	–48	–17	–31
Rörelseresultat	1 043	1 112	1 066	1 124	725	1 062	1 283
Finansiella intäkter och kostnader	–162	–169	–199	–178	–168	–194	–318
Resultat efter finansiella poster	881	943	867	946	557	868	965

Kompressorteknik, rörelseresultat

De nya aktierna emitterades med villkor 1:7 till kursen 160 SEK per aktie. I oktober 1999 gav emissionen bolaget ett kapitaltillskott på omkring 4,1 miljarder SEK netto.

Affärsområden

Från och med 1999 omfattar affärsområdenas rapporterade ordergång och fakturering även intern försäljning till andra affärsområden. 1998 års siffror har justerats i enlighet med detta.

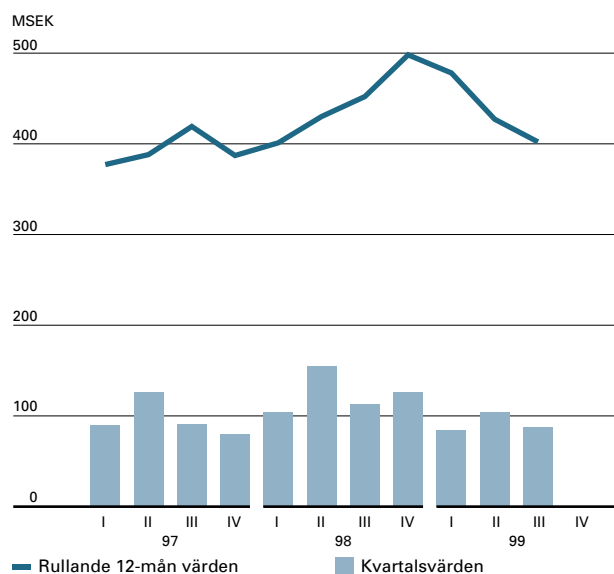
Kompressorteknik

Affärsområdet Kompressorteknik omfattar fem divisioner inom produktområdena industrikompressorer, transportabla kompressorer samt gas- och processkompressorer.

Orderingången minskade under perioden med 3 procent till 9 758 MSEK (10 087), vilket motsvarar en volymminskning på 4 procent. Volymerna under tredje och andra kvartalen var dock i det närmaste oförändrade jämfört med samma kvartal föregående år. Försäljningsutvecklingen i Europa var blandad under niomånadersperioden. Stark tillväxt på några marknader, främst i Spanien, motvägdes av negativ utveckling i norra och östra Europa. Stora marknader som Tyskland, Frankrike och Italien noterade försäljning som i stort sett var oförändrad jämfört med föregående år. Orderingången i Nordamerika var lägre än under 1998, trots ökad försäljning till maskinuthyrningsindustrin. Den lägre nivån berodde främst på fortsatt svag efterfrågan på stora kompressorer och expanderar för användningsområden inom den kemiska och petrokemiska industrin och för separering av luft. I Brasilien och på de flesta andra Latinamerikanska marknader var efterfrågan under hela perioden avsevärt lägre än tidigare års nivåer. Situationen i Asien förbättrades under perioden. Bortsett från den tidigare redovisade försäljningsökningen i Sydkorea, noterade också Kina och Japan förbättrad försäljning under det tredje kvartalet.

Försäljningen av små och medelstora industrikompressorer utvecklades i positiv riktning. Även försäljningen av oljefria kompressorer förbättrades något efter den tröga inledningen på året, men försäljningen låg kvar på en nivå under

Anläggnings- och gruvteknik, rörelseresultat

den för 1998. Det rådde fortsatt god efterfrågan på portabla kompressorer och större generatorer.

Den fakturerade försäljningen sjönk med 4 procent till 9 681 MSEK (10 074). Försäljningen under det tredje kvartalet var dock 2 procentenheter högre än motsvarande period föregående år.

Rörelseresultatet minskade med 12 procent till 1 541 MSEK (1 750), motsvarande en rörelsemarginal på 15,9 procent (17,4). De låga volymerna och en ofördelaktig produkt- och marknadsmix under första kvartalet var huvudskälen till den lägre vinstnivån. Ett 6 procent högre rörelseresultat noterades för det tredje kvartalet och en förbättrad marginal på 17,6 procent (17,0), då konsolideringsprojekt och ökad försäljningsvolym hade en positiv effekt.

Anläggnings- och gruvteknik

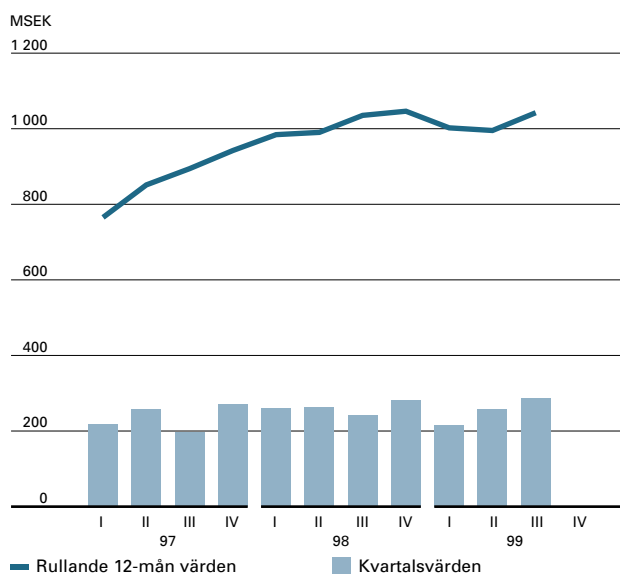
Affärsområdet Anläggnings- och gruvteknik omfattar fem divisioner inom produktområdena borrhaggat, bergborrverktyg, entreprenadutrustning och lastutrustning.

Orderingången under perioden var 4 404 MSEK (4 751), motsvarande en minskning med 7 procent totalt och en 8-procentig volymnedgång. Aktivitetsnivån i gruvindustrin var fortsatt låg, vilket främst påverkade försäljningen av underjordsriggar och lastvagnar. Den senaste tidens prisökning på guld, och i viss mån även basmetaller såsom koppar och zink, påverkade inte investeringsnivån i gruvindustrin. Försäljningen av förbrukningsvaror, bergborrverktyg, var fortsatt god trots marknadens förutsättningar. I Japan ökade antalet order för bygg- och anläggningsprojekt avsevärt mot slutet av perioden, medan marknaden i Kina var fortsatt svag. Sydkorea fortsatte sin starka återhämtning från den tidigare låga nivån.

Den fakturerade försäljningen uppgick till 4 153 MSEK (4 787), motsvarande en nedgång med 13 procent totalt och i volym.

Rörelseresultatet sjönk med 96 MSEK till 276 MSEK, motsvarande en marginal på 6,6 procent (7,8). Effekten av väsentligt lägre volymer kompenseras delvis av effektivitetsförbättringar och gynnsamma valutakursförändringar.

Industriteknik, rörelseresultat

Industriteknik

Affärsområdet Industriteknik omfattar fyra divisioner inom produktområdena elektriska och pneumatiska kraftverktyg och monteringsystem.

Orderingången under perioden steg med 6 procent till 7 927 MSEK (7 451) inklusive en positiv valutakurseffekt på 3 procent. En god volymtillväxt för elektriska verktyg för den professionella marknaden i Nordamerika märktes under hela perioden. I Tyskland visade samma slags produkter en gradvis förbättring efter en lång period av låg aktivitet. Order från bilindustrin i Västeuropa och Nordamerika fortsatte på en hög, stabil nivå, medan efterfrågan i andra regioner var svag. Försäljningen av innovativa industriverktyg till industrin fortsatte att stiga medan efterfrågan på traditionella industriverktyg överlag var låg. Med få undantag, särskilt Japan, var de asiatiska marknaderna fortsatt svaga.

Den fakturerade försäljningen ökade med 3 procent till 7 615 MSEK (7 380) jämfört med föregående år, motsvarande en 1-procentig volymökning.

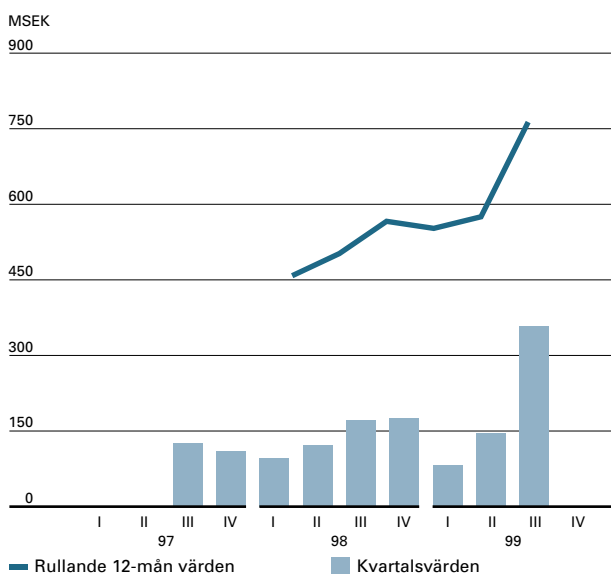
Rörelseresultatet var i stort sett oförändrat på 761 MSEK (765) trots ett tillskott på 83 MSEK från icke återkommande poster; vinsten från försäljningen av Atlas Copco Controls samt omstruktureringskostnader för konsolidering av produktionsstrukturen i divisionen Alliance Tools. Rörelseresultatet i divisionerna för elverktyg förbättrades ej i samma takt som den stigande försäljningsvolymen. Rörelsemarginalen var 10,0 procent (10,4). Borträknat de icke återkommande posterna var marginalen 8,9 procent.

Rental Service

Affärsområdet Rental Service omfattar två divisioner, inom maskinuthyrningsindustrin i USA, som erbjuder service till bygg- och anläggningsindustrin och tillverkningsindustrin.

Intäkterna under perioden ökade med 62 procent till 4 619 MSEK (2 859), cirka två månaders intäkter inkluderat från det nyligen förvärvade företaget Rental Service Corporation (RSC). Under det tredje kvartalet var medelvärdet för de två divisionernas tillväxt cirka 10 procent för jämförbara enheter. RSCs organiska tillväxt var cirka 15 procent, medan Prime

Rental Service, rörelseresultat

växte något långsammare än marknaden. Efterfrågan var fortsatt stark inom bygg- och anläggningsindustrin och en ökad underhållsnivå inom den petrokemiska industrin resulterade i bra order under kvartalet.

Rörelseresultatet, som innefattar all tillhörande goodwill-avskrivning, var 588 MSEK (391), motsvarande en rörelsemarginal på 12,7 procent (13,7). Den lägre marginalen reflekterar främst en försämrad utnyttjandegrad i hyresparken för Prime och en visst tryck på priserna för uthyrning. Det senare märks främst för längre hyreskontrakt och är mest utbrett i södra USA. Marginalen på 15,4 procent för det tredje kvartalet var något lägre än under samma period föregående år men avsevärt högre än under första halvåret 1999. RSC hade en rörelsemarginal i linje med nivån för samma period 1998.

Stockholm den 26 oktober 1999

Giulio Mazzalupi
VD och koncernchef

Föreliggande rapport har ej varit föremål för särskild granskning av bolagets revisorer.

Atlas Copcos bokslutskommuniké för 1999 publiceras den 14 februari 2000.

För ytterligare information, kontakta:

Annika Berglund, Informationschef, Atlas Copco AB (media),
tel: 08-743 8070, 070-322 8070, annika.berglund@atlascopco.com

Hans Ola Meyer, Finansdirektör, Atlas Copco AB (analytiker),
tel: 08-743 8292, 070-588 8292, hans.ola.meyer@atlascopco.com

OH-presentationer från Atlas Copco

En OH-presentation för Atlas Copcos niomånadersresultat 1999 kommer att publiceras på Atlas Copcos hemsida. Gå till www.atlascopco.com > Investor Relations > Presentations > Investor Presentations.

Ytterligare information finns tillgänglig på www.atlascopco.com.

Bidrag till en bättre miljö

Att bidra till en bättre miljö har alltid varit en del av företagskulturen för dem som arbetar på Atlas Copco. Förutom ISO 14001 prioriteras produktutveckling med miljöhänsyn, då effekten från användningen av produkterna har en större inverkan på miljön än själva produktionen.

Miljöarbete vid produktionsenheterna

Implementeringen av miljöstyrningssystemet ISO 14001 kommer att förstärka processen för att kontinuerligt förbättra miljön vid Atlas Copcos produktionsenheter. Genom att identifiera viktiga miljöaspekter i aktiviteter, produkter och tjänster, och genom systematiska ansträngningar strävar Atlas Copco efter att minska miljöpåverkan i sin verksamhet.

Atlas Copco finslipar ständigt sina produktionsprocesser för att minimera påverkan på miljön. Vid produktionen av skruvkompressorer, används förgjutna rotorämnen i stor utsträckning. Rotorerna slipas – i stället för att fräsas – till slutlig form, vilket resulterar i mycket mindre metallavfall, lägre energiåtgång och förbättrad effektivitet.

Avfall från produktionen återvinns i stor utsträckning. Vid Atlas Copco Electric Tools fabrik för elverktyg i Tyskland, som var den första anläggningen i branschen som erhöll ISO 14001-certifiering, avlägsnas olja från metallavfall innan metallen skickas till återvinning, vilket ger ett högre skrotvärde och för- enklad hantering. På liknande sätt använder Milwaukee Electric Tools i USA kylmedel som inte innehåller olja för fräsning av kuggjul. Den här metoden minskar oljeavfall och förenklar återvinningen av metallspån.

Pulvermålning har i stor utsträckning ersatt traditionell målning. Atlas Copco Tools i Sverige, som producerar industri- verktyg, använder kadmiumfritt gult färgpulver när hand-

verktygen målas. Pulvret appliceras på delarna i en elektrostatisk process innan det härdras. På liknande sätt lackar Atlas Copco Airpower kompressorkarosserier vid kompressor- tillverkningen i Belgien.

Under 1990-talet minskade Atlas Copco Wagner Inc., produktionenheten för lastmaskiner i Oregon USA, mängden av miljöfarligt avfall från 900 kg till 90 kg i månaden. Genom för- bättring av lackeringsprocessen och övergång till lacker med låg halt av lösningsmedel och hög halt av fasta partiklar har företaget minskat sitt miljöfarliga utsläpp i luften i så betydande grad att man kunnat "låna ut" en del av den tillåtna utsläppsmäng- den till staden Portland. Detta har hjälpt staden att uppnå den regionala luftkvalitetsstandarderna.

Andra åtgärder är förbättringar i infrastrukturen. Varje gång en gammal byggnad ersätts av en ny, analyseras jorden innan nybyggnationen kan påbörjas. Kostnader för sanering betalas av den tidigare ägaren. I nya kontors- och fabriksbygg- nader används den senaste energibesparande tekniken för uppvärmning, kylning och belysning utan att kompromissa med säkerhet och hälsa. Atlas Copco Airpower har också en egen anläggning för vattenbehandling där spillvatten renas

Säkra och bekväma hytter på borrhjor

Atlas Copcos välkända och innovativa arbete med produktutveckling märks i designen av den prisbelönta hytten på ovanjordsriggar. Hytten bidrar till en förbättrad arbetsmiljö då den skyddar operatören bland annat från fallande stenar och även från dålig luft, värme, kyla, fukt, höga ljudnivåer och vibrationer.

Den senaste generationen av vertikalt justerbara hytter har goda ergonomiska särdrag, bland annat bättre sikt. Den uppvärmda och luftkonditionerade hytten har en rad egen- skaper som förbättrar såväl produktivitet som bekvämlighet. Styrreglage är placerade i armstödet på den ergonomiskt utformade stolen, som kan ställas in på en mängd olika sätt. Föraren kan också manövrera borrhjor stående via en kontrollpanel.

och regelbundet kontrolleras innan det förs ut i avloppssystemet.

Atlas Copco Rock Drilling Equipments nya testenhet för bormaskiner i Sverige är utformad i enlighet med gällande miljöföreskrifter. De tester som utförs kräver stora mängder vatten och genererar hög ljudnivå. Genom olika åtgärder lyckas man dock återanvända så gott som allt vatten som används i processen, och ljudnivån kan hållas nere.

Atlas Copco testar också regelbundet nya logistiksystem. Power Tools Distribution i Belgien, som ansvarar för leveranser av produkter till 110 länder, inriktar sig på att utnyttja lastutrymmet i lastbilar och containrar maximalt. Man använder sig av sofistikerade metoder för att mäta förbrukningen av kartonger, lådor, plast, tejp och skyddsmaterial, för att använda material på ett optimalt sätt. Allt avfall tas om hand i särskilda avfallspressar och skickas till återvinning.

För transport av skrymmande gods undersöker man möjligheterna att använda sig av tåg- eller färjetransport i stället för lastbilar. Då trafikstockningar allt oftare drabbar vägarna i Europa är tiden en viktig faktor som talar mot vägtransporter.

Framtida miljösatningar inom Atlas Copco

Atlas Copco kommer att fortsätta arbeta med införandet av miljöstyrningssystem på sina enheter efter år 2000, vilket är sista datum som satts för certifieringen av de större enheterna. Strävan efter bättre produktionsmetoder som förbrukar mindre energi och råvaror kommer också att fortsätta.

Våra kunder kommer alltid att förbli i fokus. Följaktligen kommer vi att erbjuda nya produkter som uppfyller kundernas

Atlas Copco Airpower, världens största kompressortillverkningsenhet, blev ISO 14001-certifierad 1998.

önskemål samtidigt som vi främjar miljön genom att stödja våra kunder i deras miljöarbete.

Bensindrivet spett minimerar vibrationsnivån

Atlas Copcos Cobra är det kraftfullaste bensindrivna spettet på marknaden i dag. Ur ergonomisk synvinkel står den i en klass för sig. Den unika designen eliminerar nästan vibrationerna och den vibrationsnivå som uppmäts ligger väl under Europeiska Unionens strikta regler ($2,5 \text{ m/s}^2$). Motorn

smörjs med en ny syntetisk olja som, förutom att den är ett mycket bra smörjmedel, också är biologiskt nedbrytbar – en god nyhet både för miljön och användaren. Den nya Cobran har godkänts av det svenska miljöskyddsinstitutet och uppfyller också det amerikanska miljöskyddsinstitutets krav.

När det väl är dags att skrota maskinen är den fullt återvinningsbar. Alla delar har en märkning som visar vilken typ av material som använts och hur det ska sorteras i enlighet med internationell standard. Inga tunga legeringar, kadmium, eller bly – de tre värsta miljöförstörarna som ofta används i maskiner – används i denna miljövänliga produkt.

Ny slipmaskin fördubblar avverkningsgrad

Atlas Copcos nya slipmaskin, som drivs av en unik turbinmotor, har utvecklats speciellt för tung industri som järnbruk och stålverk. Slipmaskinen har alla de egenskaper som är viktiga för användaren: hög avverkningsgrad, låg vikt, liten storlek och låg vibrationsnivå. Jämfört med liknande modeller från andra tillverkare ger slipmaskinen upp till två gånger högre avverkningsgrad. Arbetet blir gjort på kortare tid, vilket innebär stora energibesparingar. Slipmaskinen håller hög hastighet även vid tung belastning. I kombination med den låga vibrationsnivån, reduceras förbrukningen av slipskivor med upp till 20 procent jämfört med traditionella slipmaskiner, vilket innebär ytterligare en betydande kostnadsbesparing för användaren.

Ergonomi och miljö Utveckling 1950–idag

År	Milstolpar	Miljöfördel
50-talet	Utveckling och lansering av en borrar med ergonomiskt handtag	Minskad risk för handledsskador
60-talet	Ljuddämpade portabla kompressorer och spett	Minskad bullernivå
	Lansering av den oljefria skruvkompressorn	Eliminering av oljepartiklar i den komprimerade luften
70-talet	Lansering av dammsugare på ovanjordsriggar och handverktyg	Skydd för användaren mot inandning av skadligt damm
	Värmeåtervinningssystem för kompressorer utvecklas	Lägre total energiförbrukning och därmed lägre utsläpp av koldioxid, vilket leder till minskad växthuseffekt
	Lansering av hydrauliska borrar	Energibesparingar på över 50%. Eliminering av oljedimma från borrar
80-talet	Möjlighet att driva den hydrauliska borrar på vegetabilisk olja alt. en vattenblandning	Minskade föroreningar i naturen på grund av spillolja eller läckage
1990–95	Lansering av pulvermålning i stället för lösningsbaserad färg	Minskat utsläpp av skadliga ångor
	Kadmiumfria batterier i elverktyg lanseras	Minskning av tungmetaller i avfall
	Freon ersätts med mindre farliga gaser som kylmedel i kyltorrar	Minskade skadeverkningar på ozonlagret
	Oljeinsprutade skruvkompressorer med elektronisk frekvensomvandlare	Energibesparingar på upp till 30% vilket bidrar till minskad växthuseffekt
1997	Olje- och vattenavskiljare för kompressorkondensat införs på produktionsanläggningar	Minskad nedsmutsning av miljön
	Atlas Copco Elektrowerzeuge, i Tyskland, erhåller ISO 14001-certifikat	Atlas Copco Elektrowerzeuge bildar exempel som den första tillverkaren av elverktyg som uppfyller kraven för certifiering
1997–98	Märkning av komponenter för förenklad sortering av material vid skrotning	Bidrar till återvinning av material och reducering av råmaterialanvändning
1998	Atlas Copco Airpower i Belgien, blir ISO 14001-certifierat	Som världens största fabrik för kompressortillverkning uppfyller Atlas Copco Airpower kraven på sund miljöstyrning
	Introduktion av miljöfaktorer vid utvärdering av underleverantörer	Ser till att våra underleverantörer av material, reservdelar och service deltar i det totala miljöarbetet inom Gruppen
1999	Svarta, gråa och vita listor introduceras som standard för ämnen som antingen är förbjudna att användas, ska användas i begränsad skala eller användas som förstahandsalternativ	Hjälper produktutvecklare vid valet av miljövänliga material

Lågenergikompressor skonsam för miljön

Av tradition har kompressorer ställts i ett separat kompressorrum. Atlas Copcos senaste generation GA VSD-kompressorer kan, tack vare sin låga ljudnivå, placeras var som helst i fabriken.

Det tekniskt avancerade drivsystemet bygger på en elektronisk frekvensomvandlare som ger exakt rätt mängd komprimerad luft, vilket resulterar i energibesparingar på upp till 30 procent. Dessa besparingar har en betydande inverkan på kostnaden under kompressornas totala livslängd och bidrar till en miljövärlig installering.

Utvärdering av kraftverktyg

Att utveckla en serie verktyg med god ergonomi är tidskrävande. Varje arbetsplats och process är unik, och verktygstillverkare måste känna till olika arbetsmiljöer. Atlas Copco har arbetat med dessa frågor i årtionden och vi är stolta över att vårt verktygssortiment ligger långt fram i utvecklingen när det gäller ergonomin.

”Det finns inga ergonomiska verktyg. Men ett verktygs design kan innebära god

eller dålig ergonomi,” säger Bo Lindqvist på divisionen Atlas Copco Industrial Tools and Equipment. Med 40 års erfarenhet av forskning och tester, och som utvecklingsansvarig för en metod som utvärderar ergonomiska egenskaper på kraftverktyg, borde han veta. Utvärderingsmetoden kan användas av industridesigners, kunder, eller andra grupper som är

intresserade av att jämföra verktyg från olika tillverkare.

Lindqvists metod ger vägledning inom det ergonomiska området. Faktorer som handtagsgeometri, extern belastning, vikt, temperatur, ryck, vibration, ljudnivå, damm och olja utvärderas enligt ett poängsystem och resultatet kan åskådliggöras i ett stapeldiagram som visar verktygets ergonomiska profil.

Vid mitten av 1980-talet, publicerade Atlas Copco sin första bok om ergonomiska verktyg: Verktyg utformade för människor, författad av Bo Lindqvist. Den andra boken på samma tema, Verktygsergonomi, av samma författare, publicerades 1997.

Cirkelsåg anpassad för intensiv användning

Milwaukees slutkunder är professionella hantverkare som använder elverktyg under hela arbetspasset varje dag. Alla verktyg utformas med ergonomin i åtanke, för att förbättra användarens produktivitet, resultat och jobbtillfredsställelse. Förutom att vara kraftfulla och hållbara, måste verktygen också vara bekväma att använda och minska fysisk påfrestning och trötthet. Milwaukees nya 7 1/4" cirkelsåg är ett exempel på ett av företagets ergonomiskt utformade verktyg. Sågens speciella handtag, som är ställbart i åtta olika lägen, justeras till olika användningsområden, om användaren behöver sträcka sig för att såga i panel, böja sig ner för att såga i golv, eller såga i tak ovanför huvudet.

Sågen har också vibrationsdämpande handtag för ökad komfort och minskad muskelbelastning. Ingen annan cirkelsåg har dessa egenskaper. Sågen har också ett patenterat antivibrationsystem som minskar vibrationerna från verktyget till användaren med 50 procent, till 1.9 m/s².

